

Handlingsplan for aktiviteter i regi av Geovekst-forum 2026 og framover

Foto. Bård Asle Nordbø – Statens vegvesen

Innhold

1.	Introduksjon og organisering	3
1.1	Endringslogg	3
2.	Innledning	3
3.	Utfordringer og prioriterte tiltak	4
3.1	Generelle og gjennomgående	4
3.2	Samfunnssikkerhet og beredskap	6
3.3	Klima, miljø og naturforvaltning	6
3.4	Kommune- og distriktsutvikling	7
3.5	Samferdsel	7
3.6	Innovasjon og næringsutvikling	8
4.	FOU-strategi	9

1. Introduksjon og organisering

1.1 Endringslogg

Versjon	Dato	Utført av	Grunnlag for endring
1	15.06.2020	Siri Oestreich Waage, Kartverket	Etablering av dokument
2	11.03.2021	Geovekst-forum	Årlig gjennomgang
3	07.09.2022	Geovekst-forum	Årlig gjennomgang
4	08.06.2023	Geovekst-forum	Årlig gjennomgang (godkjent 20230701)
5	2024	Geovekst-forum	Årlig gjennomgang
6	04.09.2025	Geovekst-forum	Revisjon, med tilpassing til Hoveddokument

2. Innledning

Handlingsplanen inneholder aktuelle aktiviteter for Geovekst-forum de neste fire årene. Planen revideres årlig i henhold til milepæler i årshjulet for oppstart av arbeid med geodataplanlegging i fylkene. Vi vil fokusere på det som primært har vært og er Geovekst-samarbeidets hovedfokus, nemlig å etablere, vedlikeholde, forvalte og distribuere et tilfang av tematisk oppbygde databaser basert på nasjonale, systemuavhengige standarder for å dekke samarbeidspartenes behov.

Handlingsplanen har som mål å organisere og synliggjøre Geovekst-forums viktigste aktiviteter og fokusområder, tydeliggjøre omforente tiltak med ansvar og rollefordeling, samt prioritere tiltakene opp mot hverandre. Dette for å legge til rette for god og realistisk gjennomføring med tanke på tid og ressurser. Fylkesgeodatautvalgene skal se til denne planen som grunnlag for arbeid med fylkenes geodataplaner.

Vi har beskrevet noen generelle utfordringer med tiltak. Ellers er handlingsplanen knyttet opp mot samfunnsområdene i Nasjonal Geodatastrategi sin handlingsplan for 2025. Strategien har aktiviteter som støtter opp under de 5 samfunnsområdene som også danner bakteppe for Geovekst-samarbeidet:

- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Klima, miljø- og naturforvaltning
- Kommunal- og distriktsforvaltning
- Samferdsel
- Innovasjon og næringsutvikling

3. Utfordringer og prioriterte tiltak

3.1 Generelle og gjennomgående

	Utfordring/Tema	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist	Status
3.1.1	Tilpasse oss utfordringer knyttet til implementering av High-Value Data/Open data Directive	Utvikle et datasett som tilfredsstiller minimumskravene etter implementeringen av High-Value Data/Open data Directive i norsk rett	Geovekst-forum	Avvente politisk beslutning	
3.1.2	Utviklingen av felles forvaltningsløsninger som omfatter «våre» data	Delta og være en aktiv bidragsyter i utviklingen av nye forvaltningsløsninger for «våre» data	Geovekst-forum	Løpende	
3.1.3	Finansiering og videreutvikling av Geovekst-samarbeidet, uavhengig av konjunkturer og partenes varierende budsjetter	Oppfordre partene (kommunene) til å utarbeide egne geodataplaner.	Kartverket regionalt	Løpende	
3.1.4	Forståelse for verdien av Geovekst-samarbeidet hos partene og i samfunnet generelt	Markedsføre samarbeidet regionalt – belyse samfunnsnyttene av arbeidet.	Geovekst-partene/ Kartverket regionalt	Løpende	
3.1.5	Økende interesse fra andre etater/miljøer som ønsker samarbeid	Håndtering av denne interessen må tas i Geovekst-forum. Vi følger vedtatte rutiner/prosess for saksbehandling.	Geovekst-forum	Løpende	

	Utfordring/Tema	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist	Status
3.1.6	Dekker dagens datasett Geovekst-partenes behov?	Gjennomgang av dagens datasett opp mot samfunnsområdene. Vurdere kost/nytte, eventuelle justeringer/forbedringer for hvert datasett og om behov dekkes av andre data.	Geovekst-forum	Løpende, tiltaket følges opp hvert år	
3.1.7	Grove feil i dagens HREF-modell (høydereferanse-modell)	Oppdatere HREF-modellen med forbedrede høyder fra nymåling.	Kartverket v/Geodesi	2026	
3.1.8	Utilstrekkelig/ikke oppdatert forvaltningsinformasjon om FKB-data og Geovekst-kartleggingsprosjekter på Geonorge - Forvaltningsinformasjon	Avklare partenes behov for informasjon knyttet til forvaltning av FKB-data og status i Geovekst-prosjekter. Sjekke om det er mulig å realisere endringer innenfor nåværende teknologi og dagens økonomiske rammer (endring av dagens løsning)	Kartverket	2026	
3.1.9	Krevende for landsdekkende parter å få oversikt over økonomi	Sjekke ut muligheter for parts-tilpassede rapporter fra Gepos/økonomisystemet til Kartverket	Kartverket	2026	
3.1.10	Generell mangel på fagfolk både i stat, kommune og privat bransje. Dette vil påvirke kvaliteten på dataene våre over tid.	Fagmiljøet (Geovekst-partene) må være synlig hos utdanningsinstitusjonene. Sommerjobber - gi studenter spennende oppgaver som viser viktigheten av fagområdet. Bringe fram gode tema til studenter som skal skrive bachelor- og masteroppgaver.	Geovekst-partene	Løpende	

3.2 Samfunnssikkerhet og beredskap

	Utfordring/Tema	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist	Status
3.2.1	Sett i lys av dagens geopolitiske situasjon - Hva skal vi tilgjengeliggjøre av «sensitive» data?	Definere hva som er/ikke er sensitive Geovekst-data og hvordan disse kan skjermes	Geovekst-forum	Tiltakene revideres hvert år	

3.3 Klima, miljø og naturforvaltning

	Utfordring/Tema	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist	Status
3.3.1	Behov for oppdaterte data og tidsserier på høydedata i utsatte områder	Etablere en plan for oppdatering/vedlikehold av høydedata. Jobbe for en stabil finansiering av vedlikeholdet av høydedata.	Geovekst Arb.gr. Høyde	Tiltakene revideres hvert år	
3.3.2	Kontroll på hvor vannet tar veien, gitt et endret klima	Utrede behovet for et blåstrukturkart og hva et blåstrukturkart skal svare ut. Oppdateringsrutiner - data oppdateres flere steder og systemer bør «snakke sammen»	Geovekst Arb. gr. Vann og Høyde	2026	
3.3.3	Oppfølging av eventuelle funn og behov i Nasjonal klimasårbarhetsanalyse fra Miljødirektoratet	Følge opp det som eventuelt berører Geovekst	Geovekst-forum	2027	

3.4 Kommune- og distriktsutvikling

	Utfordring/Tema	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist	Status
3.4.1	Sikre kvalitet til et oppdatert kartverk (grunnkart/situasjonskart) som tilfredsstiller kommunenes behov for søknad etter Plan og bygningsloven og Kart og planforskriften	Få alle kommunene med på et godt kontinuerlig ajourhold og at kvaliteten dekker behovet. Sørge for gode rutiner og beskrivelser for FDV-arbeidet. Sørge for å gjennomføre nødvendige kurs i FDV-arbeid for partene.	Geovekst-kommune Kartverket regionalt	Tiltakene revideres hvert år	

3.5 Samferdsel

	Utfordring/Tema	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist	Status
3.5.1	Manglende oppdaterte data etter gjennomførte samferdselsprosjekter	Tydeliggjøre rutiner for ajourføring med nykartlegging og ved dataflyt fra anlegg til SFKB, spesielt viktig ved anlegg der flere infrastruktureiere er involvert.	Geovekst-forum (arb.gr. Veg) + Bane	2026	
3.5.2	Geovekst-partenes behov for forvaltning av et komplett vegnett, samt relaterte objekter som stikkrenner, kulverter, belysningspunkt etc.	Avklare hvordan objekter som inngår i både FKB og NVDB skal forvaltes fremover. Avklare forholdet mellom nye krav som stilles i Veg- og trafikkdataforskriften og krav som stilles i FDV-avtalene med tanke på forvaltningen av navigerbart vegnett i SFKB og NVDB.	Geovekst-forum	2026	

3.6 Innovasjon og næringsutvikling

Ligger utenfor Geovekst-samarbeidets mandat i dag. Geovekst ønsker å tilgjengeliggjøre data for bruk til innovasjon og næringsutvikling.

4. FOU-strategi

FOU strategien angir føringer for FOU aktivitetene til Geovekst. Målet er å konsentrere FOU-innsatsen inn mot en felles retning og skal belyse sentrale utfordringer og muligheter innen interesseområdene til Geovekst. Dette sammen med kost nytte perspektivet danner grunnlaget for hvilke FoU-aktiviteter som skal prioriteres. FOU områdene som prioriteres deles inn i tre forskningstemaer:

1. Tidsoppdatering: **«Hvordan redusere tiden fra en hendelse skjer til kartet er oppdatert?»**

Bakgrunn: Nøyaktige og oppdaterte kartdata er avgjørende for god saksbehandling, arealforvaltning, planlegging mm. Likevel kan det i dag gå lang tid fra en hendelse skjer i terrenget til endringen oppdateres i kartet. Kartverkets statusrapport (2025) peker på at norske kartdata ofte er utdaterte. Dette er bekymringsfullt når kartene beskriver fenomener der endringstakten er høy. Samfunnet etterspør tidsoppdaterte kart.

2. Datafangst: **«Hvordan kan vi kombinere og optimalisere bruk av ulike sensorer og plattformer for effektiv kartlegging etter brukerbehovene?»**

Bakgrunn: Dagens kartlegging baserer seg i stor grad på bruk av en sensorkilde pr kart objekt. I dag har vi tilgang på mange ulike sensorer og plattformer (satellitt, fly, droner, mobile systemer, IoT, mm) som innehar viktig informasjon om kartobjektene. Ved å kombinere ulike datainnsamlinger kan vi øke informasjonsmengden til hvert enkelt kartobjekt (tidsoppdatert, detaljrikdom og egenskapsinformasjon).

3. Datautnyttelse: «**Hvordan kan vi utnytte ulike datakilder for å etablere pålitelighetsanalyser og endringsdeteksjon?**»

Bakgrunn: Endringsdeteksjon handler om sammenligning av data fra to eller flere tidspunkt. Dette kan danne grunnlag for statistiske beregninger som kan gi oss informasjon om kartet og kartobjektenes nøyaktighet og fullstendighet. Denne informasjonen er viktig for brukerne for å kunne dokumenter hva kartdataene kan brukes til. Informasjonen er også viktig for å dokumentere behovet/planlegging av fremtidig datafangst (tid, sensor, plattform, mm).